

dite, à scribis, qui volunt ambulare in stolis, & amant salu- Matt. 23. 3
tationes in foro, & primas cathedras in synagogis, & pri- Mar. 13. d.
mos discubitus in conuiujs: qui deuorant domos uiduarum,
simulantes longam orationem. Hi accipient damnationem
maiores.

Ut autem uiris illis imposuerit silentium, uideritque eos incurabili morbo laborare, docet discipulos suos, maximè eorum fugiendum errorem, & ab eorum moribus cauendum quod Matthæus addit: secundum opera eorum nolite facere, quia omnia faciunt, ut uideantur ab hominibus. Cætera Matth. 23.

CAPVT VIGESIMVMPRIMVM.

Pauperula uida duo æra minuta mittens in gazophylacium, cæteris plura mittentibus præfertur, templum cum ciuitate euertendum, & ciues exulandi prædicuntur, signa iudicij prognostica cum summa populi miseria innuuntur.

R† *Espericiens autem uidit eos qui mittebant mu-* † Marc.
nera sua in gazophylacium diuites. Vidit autem 12. d.
& quandam uiduam pauperulam mittentem 24. q. 1. ca
æra minuta duo. Et dixit: Verè dico uobis, quia pite.
uida hæc pauper plus quam omnes misit. Nam omnes hi Odi &
ex abundantia sibi miserunt in munera Dei: hæc autem ex proiec.
eo quod deest illi, omnem victum suum, quem habuit,
misit.

Gaza Persicum nomen, Phylax Græcum, ex quibus componitur nomen gazophylacium, arca scilicet constituta iuxta portam templi domini forinfecus, ad congregandam pecuniam pro templi instauratione, ut 4. Reg. 12. & 2. Paralip. 24. In hoc autem gazophylacio foramen erat superne, per quod populus ad templi instaurationem, & pauperum alimentum iactabat pro deuotione sua pecuniam. Quibus omnibus pauperem uiduam æra duo mittemem prætulit, uon pecuniam tantum, sed bonam uoluntatem, pro qua quicquid potuit, misit, maiora desyderans mittere, si potuisset. Cætera uide Matth. 12.

Et quibusdam dicentibus de templo, quod bonis lapidibus

† Matth. 24. a. & donis ornatum esset, dixit: † Hæc quæ videtis, venient dies, in quibus non relinquetur lapis super lapidem, qui non destruat. Interrogauerunt autem illum dicentes: Præceptor, quando hæc erunt, & quod signum quando fieri incipient? Qui dixit: † Videte ne seducamini. Multi enim venient in nomine meo, dicentes: quia ego sum: & tempus appropinquauit: nolite ire post eos. Cum autem audieritis prælia & seditiones, nolite terreri, oportet primum hæc fieri, sed nondum statim finis.

Mar. 13. b. Cùm audissent Apostoli CHRISTVM dicentem Iudæis: Ecce relinquetur domus vestra deserta, interrogauerunt eum, qui fieri posset, tam magnifica considerata extructione, non modò de lapidibus, sed & de eius ornatu. Quibus respondit tantum illi fore excidium, vt nec etiam lapis maneat super lapidem, qui non aliò transferatur. Iuxta quæ verba inquirunt discipuli duas quæstiones: priorem, quando hæc futura sunt, alteram, de aduentu eius secundo. Ad quarum neutram respondit, sed signa vtrunque præcedentia manifestauit, quibus positus timendum erit. Cætera patent Matth. 24.

Tunc dicebat illis: Surget gens contra gentem, & regnum aduersus regnum, & terræ motus magni erunt per loca, & pestilentia, & fames, terroresq; de celo, & signa magna erunt. Sed ante hæc omnia injicient vobis manus suas, & persequentur, tradentes in synagogas, & custodias, trahentes ad Reges & præsides propter nomen meum. Continget autè vobis in testimonium. Ponite ergo in cordibus vestris non præmeditari quemadmodum respondeatis. Ego enim dabo os & sapientiam, cui non poterunt resistere & contradicere omnes aduersarij vestri. Trademini autem à parentibus & fratibus, & cognatis & amicis: & morte afficient ex vobis. Et eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum. Et capillus de capite vestro non peribit. In patientia vestra possidebitis animas vestras.

Hæc omnia Ierosolyma teste Iosepho ante excidium passa, & multo acerbiora. Primò enim Gentes Romanis

confœderatæ insurrexerunt cum illis in Ierosolymitanos, & suos auxiliares. De pestilentia famem consequente scribit Iosephus de bello Iudaico lib. 6. cap. 14. his verbis. Iudæis autem cum exeundi facultate omnis etiã spes salutis adempta est: aucta que iam fames totas domos ac familias depascebatur. Et tecta quidem erant plena mulieribus exanimatis, atque infantibus: viarum autem angusta senibus mortuis. Adolescentes autem ac iuuenes turgidi, velut vmbra mortuorum per fora versabantur: & vbi quem casus occupauerat, decidebant. Sepelire autem funera neque poterant præ labore, & eos quibus aliqua vis supererat, pigebat, & propter multitudinem mortuorum, & quod de ipsis erat incertum, Denique super eos quos sepeliant, multi moriebantur. Multi autem ad sepulchra, priusquam fati dies veniret, & viui properabant: neque luctus in illis calamitatibus, neque fletus erat, sed fame superabantur affectus. Siccis autem oculis, & corruptis oribus, qui tardius morerentur, eos qui antese requiescerent, intuebantur, hæc ille, &c. Capite verò. 16. dicit ad hoc necessitatis quosdam fuisse compulso, vt cloacas ruinarentur, boumque veterem simum alimentum haberent, stercusque collectum, quod ne visui quidè tolerabile fuerat, cibus erat, &c. Reliqua vide Matth. cap. 24.

† Cum autem videritis circumdari ab exercitu Ierusalem, † Matth.
tunc scitote quia appropinquauit desolatio eius. Tunc qui in 24. c.
Iudea sunt, fugiant ad montes, & qui in medio eius, discedant, & qui in regionibus, non intrent in eam, quia dies ultionis hi sunt, vt impleantur omnia que scripta sunt. Væ autem prægnantibus & nutrientibus in illis diebus. Erit enim pressura magna super terram, & ira populo huic. Et cadent in ore gladij, & captiui ducentur in omnes gentes, & Ierusalem calcabitur à gentibus, donec impleantur tempora nationum. Mar. 3. d. Dan. 9. g.

Has clades enarrat Iosephus de bello Iudaico. lib. 7. ca. 16. Iam verò inquit, perfectis aggeribus, Septembris mensis die septimo, qui erat à ccepto opere octauus & decimus dies, Romani quidem machinas admouebant: feditiosorum autem alij, qui ciuitatem desperauerant,

muris relictiſ in Arcam recedebant: alij ſe in cloacas demittebant, & ſequitur in fine cap. iuuenes autem lectos, qui proceros ac formoſo eſſent corpore, triũpho Cæſar ſeruabat. Ex reſidua multitudine ſeptẽ & decẽ maiores annis vincetos mittit in Aegyptũ, operibus deputandos. Plurimos aut per prouincias Titus diſtribuit, in ſpectaculis ferro & beſtijs conſumendos. Qui verò infra decimũ & ſeptimũ annũ ætatis agerent, venditi ſunt. Iſidõ autem diebus quibus ſecernebantur à Frõtone, mortui ſunt fame duodecim milia: quibus partim odio cuſtodũ nõ præbebatur cibus, partim ipſi victus ſaſtidio tenebantur, & cap. 17. Et captiuorũ quidem omnium qui toto bello cõprehenſi ſunt, nonaginta & ſeptem milium comprehenſus eſt numerus: mortuorum verò per omne tempus obſidionis, vndecies centum milia, & c.

† Matth.
24. c.

Mar. 13. c.

Iſa. 13. b.

Ezech.

32. b.

Ioël. 2. c.

† Matth.

24. d.

& 26. f.

Mar. 13. c.

Iſa. 3. c.

✠ Sap.

5. d.

† Roma.

8. d.

† *Et erunt ſigna in ſole & luna & ſtellis, & in terris preſura gentium præ cõſiſtione ſonitus maris & fluctuum, æreſcibus hominibus præ timore, & expectatione, quæ ſuperuenient vniuerſo orbi. Nã virtutes celorum mouebuntur, & tunc videbunt filium hominis venientem in nube cõpotestate magna & maiestate.*

Præmiſſo vrbis Ieroſolymorũ & tẽpli excidio, ac Iudaici populi interitu ſuo, addit totius orbis excidium. Prius aut præmittit ſigna quæ in creaturis irrationalibus patebũt. Primò in ſummis, ſole, luna, & ſtellis obſcuritas, vt refert Matth. Sol obſcurabitur, & luna non dabit lumẽ ſuũ, & ſtellæ cadẽt de celo, & virtutes celorum mouebũtur. Poſt hæc in infimis, terra ſcilicet, in qua cũcũ ſe inuicẽ opprimẽt, quia refrigeret charitas multorum. Et tandem in medijs creaturis, mari & fluminibus. Quoniã vt Sap. 5. ✠ Pugnabit pro eo orbis terrarũ contra inſenſatos. Vnde creaturæ rationalis pœna ſequitur: quoniã areſcent homines præ timore, videntes omnes creaturas propter hominem factas, in hominẽ pugnare. Cætera Matth. 24.

His aut fieri incipientibus, reſpiciate & leuate capita veſtra: quoniã † appropinquat redẽptio veſtra. Et dixit illis ſimilitudinẽ: Videte ficulneã, & omnes arbores, cũ producũt iã ex ſe fructũ, ſcitis quoniã propẽ eſt æſtas. Ita & vos, cũ videri-

his hæc fieri, scitote quoniã propè est regnũ Dei. † Amen dico vobis, quia nõ præteribit generatio hæc, donec omnia fiãt. 13. d.
 Cælum & terra transibunt, verba autem mea non transibunt. 1. Thef. 5. a
 Apoc. 8. d

Itaq; in ipso orbis terrarũ interitu, iubetur fideles nõ solũ timere, sed etiã capita in altũ leuare, vnde illi auxiliũ veniat. Ad quod considerandũ assumit ab arboribus exemplũ, quæ sunt iudices propè futuræ æstatis: ita hæc præmissa signa, tã creaturarũ irrationaliũ, quàm rationaliũ, quia incipientibus proximus est credendus Christi secundus aduentus, vt sicut flores & fructus arborum adueniente ætate parent, ita mundi ruina his malis superuenientibus. Cætera Matth. 24.

† Attendite autẽ vobis ne forte grauetur corda vestra in cura
 p̄p̄la et ebrietate, et curis huius vitæ, & superueniat in vos
 rep̄tina dies illa. Tanquã laqueus. n. superueniet in omnes
 qui sedent super faciem omnis terræ. Vigilate itaque † omni
 tẽpore orantes, vt digni habeamini fugere ista omnia quæ
 futura sunt, & stare ante filiũ hominis. Erat autẽ diebus do-
 cens in tẽplo, noctibus verò exiens, morabatur in monte qui
 vocatur Oliueti: & omnis populus manebat ad eum in
 tẽplo audire eum.

t35. dist.
 cap. 1.

† Sup. 18. a
 Colof. 1. a
 1. Theff.
 5. d.

Act. 12. a.
 Eccl. 18. c

Post prædictã Ierosolymorũ subuersionem, & seculi consummationẽ, iubet his verbis, & carnalibus nos delictijs, & nimia nos seculariũ rerũ cura non distrahi, quod rep̄tina nec opinantibus nobis dies iudicij superuentura sit, tanquã laqueus non apparẽs & improuisus. Idcirco vigilijs & orationibus instare nos iubet, vt imminentiã vitemus pericula seductorum.

CAPVT VIGESIMVM SECVDVM.

Iudas ductu Satanæ cum Iudæis de Iesu cæde sollicitis pacificatur super illius traditione. Christus autem facta cœna in horto, à Iuda Iudæis traditur, ad Caipham ductus à discipulis derelictus, à Petro negatur, & facie velatus illuditur, & colaphis cæditur, à principibus interrogatus, morte damnatur.